

BÉKALENCSE

A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság hírlevele
2013. november

AZ ELMÚLT HÓNAPBAN TÖRTÉNT

Megújult a Pintér-kert Arborétum

A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság hatvanmillió forint KEOP pályázati támogatás segítségével valósította meg a pécsi Pintér-kert rekonstrukcióját.

A mintegy száz éve létesített, és több mint 30 éve országos védelem alatt álló pécsi Pintér-kert teljes körű rehabilitációjára azért volt szükség, mert az elmúlt évtizedekben a kertben előretörték az agresszív növényfajok, miközben a védett vagy fokozottan védett növény- és állatfajok élőhelyeinek területe csökkent. A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság Új Széchenyi Terv Környezet és Energia Operatív Program támogatási rendszeréhez benyújtott „A pécsi Pintér-kert rekonstrukciója az értékmegőrzés és a fenntartható kezelés biztosítása érdekében” elnevezésű KEOP pályázatán 60 596 469 Ft támogatást kapott.

A pályázati támogatás segítségével megújult az arborétum kerítése, mely a kert alapításának időszakát, az 1920-as évek stílusát idézi. A kert bejárati részén létrehoztuk a főként vakok és gyengénlátók részére kialakított illatösvényt. Meghatározott növényfajok és állományok ritkítását végeztük el, valamint új élőhelyeket létesítettünk. A kert növényei mellett új zománcablákon tüntettük fel a növények magyar és tudományos nevét, valamint származási helyét. A gyűjteményes kert mellett egy rendezvényteret is kialakítottunk, mely a jövőben szabadtéri kamarakonzertek, művészeti performanszok helyszíne lehet.

Több évtized után mostantól ismét látogatható a kert felső része, mely a jellegzetes mecseki karsztbokorerdő látványát kínálja a vendégeknek. A parkerdő és természetyszerű bokorerdő jelleg megőrzése mellett a gyűjteményes karaktert folyamatos telepítésekkel fokozatosan itt is kialakítjuk. A hegyoldalon több kilátópont is található, ahonnan a Tettye és a környező területek látványa tárul a látogatók elé. A meredek hegyoldalon a túrázók részére rozsadementes acél korlátok adnak biztonságot.

Pécs városa ezáltal új értékkel gazdagodott, a megszüpült kert eredményesen szolgálhatja a természeti és a történelmi értékek megőrzését, a szemléletformálást, az oktatási feladatok színvonalasabb ellátását. Mindezeket túl, felüdülést, kikapcsolódást nyújt a város polgárai és a városba látogatók számára.

A kert nyitva tartása: április 1 - október 31.: munkanapokon H-Cs: 8.00-16.00, P: 8.00-14.00; Szo-V és ünnepnapokon: 10.00-18.00; november 1 - március 30.: munkanapokon H-Cs: 8.00-16.00, P: 8.00-14.00.

Másfélmillió forint támogatást kapott a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság

A MOL Nyrt. a védett természeti területek és természeti értékek bemutatásához, kiemelten a Dráva menti területek természeti és néprajzi értékeinek, valamint a hagyományos gazdálkodási formák bemutatásának programjához 1.500.000 Ft értékű támogatást nyújtott. A támogatás segítségével Igazgatóságunk a Dráva menti ökoturisztikai és környezeti nevelési kínálatát korszerűsíti.

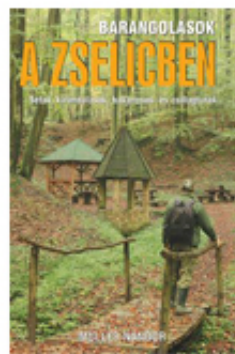
HÍREK

Két új könyv a Zselici Tájvédelmi Körzetről

Megjelent Müller Nándor két új könyve, a Barangolások a Zselicben című túrakönyv és a Négy évszak a Zselicben című fotóalbum. Az alábbiakban bemutatjuk a két könyvet.

A **Barangolások a Zselicben** című kötet segítségével a Zselicet átszövő turistautakat barangolhatják be az olvasók. Az érintett helyek nevezetességeit, műemlékeit, mondákat, hasznos információkat ismerhetnek meg a könyv hasábjain. A 265 színes fotó kiválóan illusztrálja mikor, merre járunk, és milyen látnivalók várnak ránk. A 19 séta, 22 kirándulás és 9 bakancsos túraajánló alkalmával összesen 650 kilométert barangolhatunk be a könyv segítségével. A túraútvonalakat a szerző az elmúlt években újra bejárta, így született meg a Barangolások a Zselicben című könyv.

A **Négy évszak a Zselicben** című exkluzív fotóalbum képanyagának jórészét az erdőben kúszva-mászva, túrázva, hosszú évek munkájával állította össze a könyv szerzője. Az album bemutatja a Zselic legszebb tájait, természeti értékeit, védett növény- és állatvilágát, és egy fejezet erejéig elkalandozik a Boronka-mellék tájaira is. Amit a Zselicben látni lehet és érdemes, az ebben a könyvben megtalálható. 168 oldalon, 275 kiváló minőségű fotóval, szakszerű, közérthető képaláírásokkal és összekötő szöveggel ismerheti meg a kedves olvasó a Zselic csodálatos, néha rejtett, titokzatos világát.

A kötetek megvásárolhatóak a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság Tettye Oktatási Központjában (cím: Pécs, Tettye tér 8.), áruk: Barangolások a Zselicben: 2.770 Ft/db, Négy évszak a Zselicben: 4.160 Ft/db.

Eseménynaptár - 2014

Elkészült a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság 2014. évi eseménynaptára. A jövő évben is számos izgalmas, érdekes túrára invitáljuk a természetbarátokat. Folytatódik a nagy hagyományokkal bíró jelvénygyűjtő túra sorozat, lesznek szakvezetéses túrák, éjszakai túrák, kenutúrák, barlangi kalandtúrák.

Olyan helyszínekre is el lehet jutni 2014-ben, ahová eddig nem indultak vezetett túrák. Bárki bekapcsolódhat több

alkalommal is a természetvédelmi munkákba, például a békamentésbe vagy a madárgyűrűzésbe, és szakmai érdekességeket is megtudhatnak vendégeink a nemzeti parkban zajló élőhelyrehabilitációs munkáról. A legfiatalabb korosztályt bábelőadásokkal és játékos ismeretterjesztő foglalkozásokkal várjuk, a diákok és a felnőttek pedig érdekes ismeretterjesztő előadásokon gyarapíthatják ismereteiket. Az eseménynaptár megtalálható a Békálencse mellékletében, illetve letölthető honlapunkról (www.ddnp.hu) is. Nyomtatott verzióban ingyenesen beszerezhető a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóságon december közepétől.

Bemutatóhelyeink év végi ünnepi nyitva tartása

Ezúton tájékoztatjuk kedves vendégeinket bemutatóhelyeink ünnepi nyitva tartásáról.

Abaligeti-barlang és Denevérmúzeum

december 23-ig a hivatalos nyitvatartási rend szerint
december 24-26-ig zárva
december 27-31-ig a hivatalos nyitvatartási rend szerint
január 1.: zárva
január 2-től a hivatalos nyitvatartási rend szerint

Kölked, Fehér Gólya Múzeum

december 20-ig a hivatalos nyitvatartási rend szerint
december 21-január 1-ig zárva
január 2-től a hivatalos nyitvatartási rend szerint

Mohácsi Történelmi Emlékhely

december 24-ig a hivatalos nyitvatartási rend szerint
december 25-26.: zárva
december 27-31-ig a hivatalos nyitvatartási rend szerint
január 1.: zárva
január 2-től a hivatalos nyitvatartási rend szerint

Dráva Kapu Bemutatóközpont, Barcs-Drávaszentés

december 22-ig előzetes bejelentkezéssel
december 23 - január 1-ig zárva
január 2-től előzetes bejelentkezéssel

Szársonlyó, szakvezetéses túrák

december 23-ig: hivatalos nyitvatartási rend szerint
december 24-től január 1-ig nem indul túra
január 2-től a hivatalos nyitvatartási rend szerint

Nagyharsányi Szoborpark

minden nap a hivatalos nyitvatartási rend szerint

Pécs, Tettyei Mésztufa-barlang

december 23-ig: hivatalos nyitvatartási rend szerint
december 24-26: zárva
december 27-31-ig a hivatalos nyitvatartási rend szerint
január 1.: zárva
január 2-től a hivatalos nyitvatartási rend szerint

Pécs, Pintér-kert Arborétum

december 20-ig: hivatalos nyitvatartási rend szerint
december 21 - január 1.: zárva
január 2-től a hivatalos nyitvatartási rend szerint

Ragadozó madarak segítik a gazdálkodókat

Utazásunk során az autóból kitekintve gyakran láthatjuk, hogy különösen a nyílt gyepeken és szántókon természetes, vagy gyakran ember által alkotott magaslati beülő pontokon ragadozó madarak üldögélnek. Ez a beülő pont lehet egy szalmabála, egy magasles, egy határoszlop, de akár erre a célra tudatosan kihelyezett T-fa is. A T-fának tájgazdálkodásban is betöltött természetvédelmi szerepét az igazolja, hogy mezőgazdasági területek rágcsáló állományának a gyérítésében szerepet játszó ragadozó madaraknak nyújt pihenési, megfigyelési, és akár – a repülési energiával takarékoskodva – vadászathoz kiindulási pontot. A T-fák fontosságáról gyakran hallunk nyilatkozni természetvédelmi szakembereket, madarászokat, a madárvédelemben jelentős szerepet vállaló önkénteseket, de szinte sosem hallottunk megszólalni gazdálkodókat, a mezőgazdaságból élő földműveseket. Ezúttal a másik érintett felet, Hauszknacht Ferenc Rolf alsónánai gazdát kérdeztük, aki maga is helyezett ki T-fákat a területére.

Mióta gazdálkodik, és mekkora területen?

Alsónána határában 1994-ben kezdtünk el családommal 100 ha-on földet művelni, jelenleg a Szekszárdi-dombság és a Sárköz területén 330 ha szántón, 40 ha legelőn gazdálkodunk, valamint 4,5 ha szőlőt és 5 ha erdőt is kezelünk. Eddig csak növénytermesztéssel foglalkoztunk, elsősorban szántóföldi kultúrákkal, de 2013-tól már húsmarhát is tartunk.

Az Ön területén több helyen láthatunk T-fákat. Mikor helyezte ki az elsőt, és hány darabot összesen?

A szántóföldi kultúrákban kiemelt feladat a rágcsálók „szinten tartása”. Az egerek, pocokok elszaporodása jelentős károkat tud okozni, ezért nagyon fontos hogy legyen valamilyen alternatívája a rágcsálók gyérítésének. Mérget kihelyezni – nagyon helyesen – nem szabad, ezért a gazdálkodó csak a megfelelő talajművelési módok megválasztásával, és emellett a rágcsálót pusztító ragadozó madarak odacsalogatásával tud védekezni. Ennek érdekében 2012-ben helyeztem ki összesen 70 db T-fát.

Mit tapasztalt? Lehet-e számokban kifejezni a ragadozó madarak jelenlétéből eredő hasznot?

Kijelenthetem, hogy a ragadozó madarak a gazdálkodóknak az egyik legfontosabb barátai.

Konkrét pénzügyi számításokat nem végeztem, hiszen erre nincs is lehetőség. Inkább úgy mondanám, hogy a védekezéssel kapcsolatos kiadások csökkentek, és ebből erednek a megtakarításaim. Két módon tudom megfogalmazni: nincs kiadás a méregre vonatkozóan, viszont két akáckaró összeállításának és földbeszúrásának költsége gyakorlatilag 0 forint.

Az egyértelműen tapasztalható, hogy a határoszlop, T-fák környékén lényegesen kisebb a rágcsálókár. A Sárközben található szántóföldi területeim egy részén csapadékosabb években belvíz jelenik meg. Ilyenkor szántóföldi művelést nem tudunk végezni. Az azt követő aszályosabb években viszont annyira kiszárad a terület, hogy elkezdhetjük művelni. Ezekon a helyeken óriási jelentősége van a ragadozó madarak jelenlétének, mert nélkülük nem lenne más mód védekezni.

Nemrég hallottam egy riportot, ahol a madármérgezésekkel kapcsolatban nyilatkozott valaki, aki azt mondta, hogy a méreg kihelyezése a vadászoknak és a mezőgazdászoknak az érdeke, hiszen nekik okoznak kárt a ragadozó madarak.

Nem igazán értettem és nem is tudom elfogadni ezt az érvelést. Vadászok nevében nem tudok nyilatkozni, de sohasem tapasztaltam, illetve nincs is olyan élethelyzet, ami indokolná, hogy mezőgazdász mérget helyezzen ki. A juhokat nem tudja elvinni ragadozó madár, nyulakat nem tartanak szabadon, a baromfitelepeken is nagy, védett épületekben, illetve udvarokon tartják az állatokat. Az előfordul, hogy falusi portákról csibét kiemel a héja, de ott a méreg kihelyezése nagy kárt tudna okozni, ezért nem élnek vele. A mezőgazdásznak még a róka ellen sem indokolt a méreg kihelyezése, hiszen köztudott, hogy ő is nagy rágcsáló fogyasztó.

Rendszeresen látok ragadozó madarakat, elsősorban ölyveket kint üldögélni az általam kihelyezett T-fákon, múltkor pedig éjszaka egy baglyot figyelhettem meg. Számomra mindig öröm, ha ilyen megfigyeléseket tehetek, mert tudom, hogy ezeknek a madaraknak a jelenléte jó a környezetünknek, és jó nekem is.

PROGRAMAJÁNLÓ

Jelvénygyűjtő túrák résztvevőinek évzáró találkozója

A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság immár hagyományosan, ebben az évben is megtartja a jelvénygyűjtő túrák résztvevőinek évzáró találkozóját. A jelvénygyűjtő túrasorozat célja, hogy az év folyamán minél többen megismerhessék térségünk természeti értékeit, valamint egyúttal egy játék is, amelynek résztvevői az összegyűjtött jelvények száma alapján különböző értékű ajándékokat kapnak a pécsi Tettye Oktatási Központban megrendezett évzáró találkozón. Szeretettel várjuk minden kedves túratársunkat a rendezvényre, 2013. december 10-én (kedden), 17.00 órára! Helyszín: Pécs, Tettye tér 8., DDNPI Tettye Oktatási Központ. A program nyilvános, nem kizárólag a jelvényekkel rendelkező túratársakat várjuk, hanem mindenkit, aki érdeklődik a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság programjai iránt!

Program: Fotóvetítéssel egybekötött visszatekintés és élménybeszámoló 2013 túráiról. Kiállítás az idei év jelvényein szereplő ábrák alapját képező eredeti festményekből. Ünnepeles díjátadó: a jelvénygyűjtő túrák résztvevőinek jutalmazása. A hagyományoknak megfelelően szeretnénk megkérni mindenkit, aki kedvet érez egy rövid vetítéshez és élménybeszámolóhoz, hogy hozza magával 20 legkedvesebb felvételét, melyeket idei jelvénygyűjtő túráinkon készített. A vetítéshez szükséges felszerelést (laptop, projektor, diavetítő) biztosítjuk.

Kérjük kedves túratársainkat, hogy részvételi szándékukat jelezzék, valamint az idén összegyűjtött jelvények számát is közöljék velünk, 2013. december 6-ig. Jelvényeit mindenki hozza magával! Jelentkezés: Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság, telefon: 30/377-3388, 30/326-9459. E-mail: komlos@ddnp.kwm.hu, evahorvath@ddnp.kwm.hu

A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság programjai 2013. decemberben és 2014. január elején

December 3.: DDNP Klub

Utazás az USA nemzeti parkjaiba – Rózsa Anita előadása
Helyszín, időpont: Pécs, Tettye Oktatási Központ, 17.00 óra. Ingyenes program.

December 14.: Karácsonyváró kézműves játszóház gyerekeknek a Fehér Gólya Múzeumban

A vidám, alkotó délelőtt a karácsonyi készülődés jegyében telik, természetes anyagokból alkothatnak szebbnél szebb karácsonyfadíszeket a gyermekek.

Helyszín, időpont: Kölked, Fehér Gólya Múzeum, 10.00 óra
Részvételi díj: 500 Ft/fő

December 14.: Csatateri séták – Régészeti feltárások

A túrasorozat a hadtörténelem nyomait követi végig terepen a török időktől az 1950-es évekig, hadtörténész kutató közreműködésével.

A december 14-i alkalommal dr. Négyesi Lajos alezredes, csataterkutató az 1526-os mohácsi csata helyszínének kutatásairól tart előadást, majd Bertók Gábor (Janus Pannonius Múzeum régésze) és munkatársai talajradaros mérést mutatnak be a tömegsírok területén, ezzel bepillantást nyerünk a mai régészeti kutatás nem romboló módszereibe. Ezt követően a feltételezett Földvár falu helyszínét keressük fel Majs közelében, ahol a csata első jelentős összecsapása volt és a török ágyúsor állt.

Helyszín, időpont: Mohácsi Történelmi Emlékhely, 10.00 óra. A program időtartama: 2 óra. A részvételi díj: a

belépőjegy ára.

December 16.: Kis Természetbúvárok Szakköre

A Kis Természetbúvárok Szakkörének foglalkozásain rátermett oktatók segítségével, élményt adó programokon fedezhetik fel a gyerekek az élővilág titkait. A december 16-i program témája: Élet az örök hó birodalmában
Helyszín, időpont: Pécs, Tettye Oktatási Központ, 15.00 óra. A program időtartama: 1,5 óra. A részvételi díj: 300 Ft/fő.

Január 7.: DDNP Klub

Utazások Erdélyben – Buchert Eszter előadása

Helyszín, időpont: Pécs, Tettye Oktatási Központ, 17.00 óra. Ingyenes program.

Január 11.: Rétisasok Béda-Karapancsán

Az évente megrendezésre kerülő Országos Sasszinkron célja a helyben költő, illetve hozzánk telelni érkező ragadozó madarak felmérése egy összehangolt megfigyelés keretében. A szinkronhoz kapcsolódó túránk során távcsövek, spektív segítségével figyeljük meg a ragadozó madarakat, szerencsés esetben az ártéren fészkelő rétisast is megpillanthatjuk. A programon szakemberekkel beszélgetünk e madarak érdekes világáról és felmérésük fontosságáról.

Helyszín, időpont: Kölked határában, a Nagypartosi tanösvény indító táblája a Duna-töltésen, 9.00 óra.

A túra hossza, időtartama: 5 km, 4 óra. A részvételi díj: 500 Ft/fő.

A DUNA-DRÁVA NEMZETI PARK IGAZGATÓSÁG BEMUTATÓHELYEI

[Pécs, Pintér-kert Arborétum](#)

[Pécs, Tettyei Mésztufa-barlang](#)

[Abaligeti-barlang és Denevérmúzeum](#)

[Mohácsi Történelmi Emlékhely](#)

[Kölked, Fehér Gólya Múzeum](#)

[Boki-Duna, halászati bemutatóhely](#)

[Barcs-Drávaszentés, Dráva Kapu Bemutatóközpont](#)

[Szársomlyó](#)

[Nagyharsányi Szoborpark](#)

Zselici Csillagoségbolt-park - [Éjszakai túrák előre meghirdetett időpontokban](#) - [Éjszakai túrák igény szerint](#)

Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság, Ökoturisztikai és Környezeti Nevelési Osztály
7625 Pécs, Tettye tér 9.

Tel.: 72/518-221, 72/518-222

E-mail: wodtke@ddnp.kwm.hu, komlos@ddnp.kwm.hu

www.ddnp.hu

Köszönjük, hogy meggondolja, kinyomtassa-e papírra ezt a levelet.

Amennyiben Ön nem kíván a továbbiakban hírlevelet kapni a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóságtól, kérjük jelezze ezt számunkra "Hírlevél leiratkozás" tárgyú [e-mailben](#)! Köszönjük!